

ROMÂNIA



## CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

### PLENUL

#### HOTĂRÂREA nr. 200

din 21 martie 2013

Cu raportul nr. 319/IJ/186/DIJ/5152/ST/2013, Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii solicitarea formulată de președintele desemnat al Secției pentru judecători a Consiliului, privind apărarea independenței sistemului judiciar ca urmare a unor serii de afirmații cuprinse în presă, referitoare la declanșarea procedurii de revocare a unui membru al Consiliului Superior al Magistraturii

Analizând raportul Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

La data de 28 ianuarie 2013, în temeiul art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, președintele desemnat al Secției pentru judecători a solicitat Inspecției Judiciare efectuarea unor verificări cu privire la apărarea independenței sistemului judiciar, ca urmare a unor serii de afirmații cuprinse într-un articol de presă cu privire la procedura declanșată pentru revocarea doamnei judecător Alina Nicoleta Ghica din funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii.

Conform raportului Inspecției Judiciare, s-a reținut că în ziarul „România Liberă” a fost publicat articolul „Lupta din CSM. Președintele Curții de Apel Cluj instigă la fals?” în care un jurnalist al publicației menționate descrie într-o apreciere proprie modul cum a

decurs convocarea adunărilor generale, care s-au desfășurat la mai multe Curți de Apel din țară și care au avut ca unic scop votarea revocării din funcția de membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii a doamnei judecător Alina Nicoleta Ghica.

În cuprinsul articolului se precizează că „până în prezent 12 curți de apel au decis, în adunări generale, revocarea doamnei judecător Alina Nicoleta Ghica, iar potrivit dispozițiilor art. 55 alin. 8 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, Curtea de apel Cluj a centralizat rezultatul voturilor exprimate de către judecătorii celorlalte curți de apel, prin transmiterea hotărârilor adoptate de celelalte curți de apel pentru a putea fi înaintate ulterior Consiliului Superior al Magistraturii în vederea aplicării prevederilor art.55 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată.

Întrucât nici una din aceste hotărâri nu conținea motivele revocării, așa cum prevede legea, președintele Curții de Apel Cluj a transmis celorlalte curți de apel un e-mail prin care le cere să „corecteze greșeala”. E-mail-ul are următorul cuprins „Întrucât motivele revocării doamnei judecător Alina Ghica din funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii nu se regăsesc în hotărârile adunărilor generale transmise acestei curți de apel (și nici în hotărârea noastră, numai în procesul-verbal) domnul Valentin Mitea, președintele Curții de Apel Cluj, vă roagă să ne transmiteți fie procesul verbal, fie doar un extras din acesta, de unde să rezulte motivele pentru care ați convocat și votat revocarea”.

Interpretarea dată acestui e-mail a fost în sensul unei instigări la fals din partea președintelui Curții de Apel Cluj, prin sugerarea celorlalte curți de apel să modifice procesele verbale în care să se treacă și motivele pentru care s-a votat revocarea doamnei judecător Alina Ghica. În continuare se precizează că „potrivit legii, în procesele verbale se consemnează data desfășurării alegerii generale de revocare a persoanei/persoanelor nominalizate, câți sunt prezenți din totalul magistraților acelei instanțe, dacă există cvorum, cine prezidează adunarea, precum și rezultatul votului. Tot potrivit legii, în hotărârile instanțelor se consemnează motivele revocării, în formă detaliată, nu cu exprimări generalizatoare. Spre exemplu exprimările de genul cel revocat „nu și-a îndeplinit atribuțiile” sau „a dat dovadă de lipsă de transparență” nu sunt suficiente fără a se preciza ce atribuții nu și-a îndeplinit, cum, unde, când. La fel, și la acuzarea de lipsă de

transparență, care trebuie detaliată, potrivit regulilor întocmirii unei hotărâri judecătorești. La unele Curți de Apel au existat aceste formule generalizatoare, la altele nu a fost invocat niciun motiv. E ca și cum într-o hotărâre judecătorească s-ar scrie că o anumită persoană trebuie pedepsită să zicem, la șase ani de închisoare, pentru că a furat, dar fără a se preciza ce a furat, de unde, când, cum etc.

Cei care vor falsifica procesele-verbale pot fi acuzați de fals, Vaentin Mitea de instigare la fals, iar competența ar reveni Direcției Naționale Anticorupție, dacă este sesizată sau se autosesizează din presă”.

Potrivit raportului Inspecției Judiciare nr. 319/IJ/186/DIJ/2013, întocmit ca urmare a verificărilor prealabile, rezultă următoarele:

La data de 25.01.2013, publicațiile „Evenimentul Zilei” și „România Liberă” au solicitat a se efectua verificări cu privire la următoarele aspecte:

- dacă s-au respectat dispozițiile legale și regulamentare privind desfășurarea procedurii de revocare a doamnei judecător Alina Nicoleta Ghica din funcția de membru ales al Consiliul Superior al Magistraturii;
- dacă prin mesajul transmis prin e-mail la data de 24 ianuarie 2013, la indicația domnului judecător Valentin Mitea, președintele Curții de Apel Cluj, s-au săvârșit abaterile disciplinare prevăzute de art. 99 lit. a) și t) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Lucrarea a fost înregistrată la Inspekția Judiciară - Direcția de Inspekție Judiciară pentru Judecători sub nr. 293/IJ/168/DIJ/2013, iar în urma verificărilor efectuate, prin rezoluția din data de 07.02.2013, s-a dispus, în temeiul art. 45 alin. (4) lit. b) raportat la art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, clasarea sesizărilor publicațiilor „Evenimentul Zilei” și „România Liberă”, avându-se în vedere că, în urma verificărilor efectuate, nu au fost constatate încălcări ale dispozițiilor legale și regulamentare privind desfășurarea procedurii de revocare a doamnei judecător Alina Nicoleta Ghica din funcția de membru ales al Consiliul Superior al Magistraturii. Totodată, din cadrul acelorași verificări nu au rezultat indicii privind săvârșirea de către domnul judecător Valentin Mitea, președintele Curții de Apel Cluj, a vreunei abateri disciplinare prevăzute de art. 99 din Legea nr. 303/2004 privind

statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul art. 50 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la solicitarea unui număr de 38 de judecători din cadrul Curții de Apel Cluj, la data de 10.01.2013 a fost convocată Adunarea generală a judecătorilor Curții de Apel Cluj. În acest sens, la data de 07.01.2013 s-a întocmit un convocator în care a fost menționată, ca temă pe ordinea de zi, declanșarea procedurii de revocare a doamnei judecător Alina Nicoleta Ghica din funcția de membru ales al Consiliul Superior al Magistraturii, pentru îndeplinirea în mod necorespunzător a atribuțiilor încredințate prin alegerea ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, atât în cursul anului 2012, cât și în cursul anului 2013, și a fost atașată lista judecătorilor semnatori ai convocatorului.

La data de 10.01.2013, ora 13.30, la Curtea de Apel Cluj a avut loc Adunarea generală a judecătorilor, în cadrul căreia a fost supusă discuției problema menționată în convocator, în raport de competența stabilită potrivit dispozițiilor art. 55 alin. (4) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, și art. 40 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, iar dezbaterile și modul de desfășurare a procesului de votare au fost consemnate într-un proces-verbal. Rezultatul voturilor exprimate a fost consemnat în Hotărârea nr. 1/2013.

În cadrul aceleași ședințe, a fost suplimentată ordinea de zi având ca temă discutarea propunerii de declanșare a procedurii de revocare a domnilor judecători Nicolae Horațius Dumbravă și Alexandru Șerban din funcția de membri aleși ai Consiliul Superior al Magistraturii, reprezentanți ai curților de apel, pentru îndeplinirea în mod necorespunzător a atribuțiilor încredințate prin alegerea ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, atât în cursul anului 2012, cât și în cursul anului 2013, în legătură cu care s-a hotărât convocarea Adunării generale a judecătorilor în data de 11.01.2013, ora 13.30.

Constatându-se întrunită condiția stabilită prin dispozițiile prevăzute de art. 55 alin.(4) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, și art. 20 alin. (10) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, în sensul că cel puțin 2/3 din judecătorii cu drept de vot ai instanței au votat pentru revocare, Curtea

de Apel Cluj a devenit, conform art. 55 alin. (7) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, instanța care a declanșat procedura de revocare a doamnei judecător Alina Nicoleta Ghica din funcția de membru ales al Consiliul Superior al Magistraturii.

În vederea informării tuturor curților de apel în legătură cu inițierea procedurii de revocare, s-a hotărât publicarea Hotărârii nr.1/2013 prin intermediul intranetului, în directorul INFORMARE On LLDS Server Hotărâri Colegiu, aspect menționat la fila 13 din procesul-verbal.

În conformitate cu dispozițiile art. 55 alin. (8) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, Curtea de apel Cluj a centralizat rezultatul voturilor exprimate de către judecătorii celorlalte curți de apel, iar prin adresa nr. 291/28.01.2013, a înaintat Consiliului Superior al Magistraturii, hotărârile adoptate de cele 13 curți de apel, precum și copii sau extrase de pe procesele-verbale încheiate cu ocazia desfășurării adunărilor generale. Totodată, au fost înaintate Hotărârea nr.1/25.01.2013 a Adunării generale a judecătorilor Curții de Apel Bacău și procesul-verbal al Adunării generale a judecătorilor Curții de Apel București, Curtea de Apel Suceava nerealizând nicio comunicare în legătură cu procedura revocării.

În consecință, din verificările efectuate de către Inspekția Judiciară, în cadrul lucrării cu nr. 293/IJ/168/DIJ/2013, nu au fost constate încălcări ale dispozițiilor regulamentare și legale privind convocarea adunării generale a judecătorilor și luarea hotărârii privitoare la declanșarea procedurii de revocare, centralizarea voturilor exprimate și înaintarea Consiliului Superior al Magistraturii.

Totodată, s-a reținut că actele normative care reglementează activitatea de organizare și administrare a justiției ca serviciu public nu conțin dispoziții referitoare la exercitarea căilor de atac împotriva hotărârilor adunărilor generale ale judecătorilor.

Hotărârile adunărilor generale ale judecătorilor sunt acte administrative, emise de o autoritate publică, în vederea administrării, desfășurării în bune condiții a activității instanței respective sau a justiției, iar verificarea legalității acestora poate fi realizată de către instanța de judecată competentă, pe calea contenciosului administrativ, în baza Legii nr. 554/2004 modificată și completată prin Legea nr.262/2007.

În cadrul aceleiași lucrări cu privire la mesajul transmis de prim-grefierul Curții de Apel Cluj prin e-mail celorlalte curți de apel, la data de 24 ianuarie 2013, potrivit verificărilor efectuate, s-a constatat că nu se poate reține săvârșirea vreunei abateri disciplinare în sarcina domnului judecător Valentin Mitea, președintele Curții de Apel Cluj, întrucât din conținutul mesajului comunicat rezultă cu certitudine că solicitarea a vizat transmiterea procesului-verbal întocmit cu ocazia adunării generale, sau a unui extras din acesta, așa cum au fost întocmite ca urmare a întrunirii adunării generale, pentru realizarea procedurii prevăzute de art. 55 alin. (8) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată.

În acest sens, s-a apreciat că pentru realizarea procedurii de centralizare a rezultatelor votului exprimat în cadrul adunărilor generale, curțile de apel au transmis hotărârile adoptate în adunarea generală cu privire la revocarea doamnei judecător Alina Nicoleta Ghica. Întrucât motivele de revocare se regăsesc în procesul-verbal întocmit cu privire la desfășurarea adunării generale, la solicitarea domnului judecător Valentin Mitea, președintele Curții de Apel Cluj, la data de 24.01.2013, prim-grefierul instanței a transmis prim-grefierilor curților de apel, prin e-mail următorul mesaj: "Întrucât motivele revocării doamnei judecător Alina Ghica din funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii nu se regăsesc în hotărârile adunărilor generale transmise acestei curți de apel (și nici în hotărârea noastră, numai în procesul-verbal), domnul Valentin Mitea, președintele Curții de Apel Cluj, va roagă să ne transmiteți fie procesul-verbal, fie doar un extras din acesta, de unde rezulta motivele pentru care ați convocat și votat revocarea."

S-a apreciat că nu se poate reține că prin conținutul mesajului transmis prin primul-grefier în numele președintelui Curții de Apel Cluj, acesta din urmă ar fi „instigat la fals” celelalte instanțe în sensul modificării conținutului proceselor-verbale întocmite ca urmare a desfășurării adunărilor generale și menționării în cuprinsul acestora a motivelor pentru care s-a procedat la votarea revocării doamnei judecător Alina Nicoleta Ghica, întrucât, potrivit legii, acesta este documentul în care se consemnează în mod detaliat toate activitățile întreprinse în cadrul ședințelor adunării generale a judecătorilor.

În considerarea situației de fapt expuse anterior au fost analizate ca fiind incidente următoarele dispoziții legale și regulamentare:

Dispozițiile art. 50 alin (3) și art. 51 lit. g) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată și modificată, potrivit căroră „Adunările generale ale judecătorilor se convoacă și la solicitarea unei treimi din numărul judecătorilor care fac parte din aceasta, printre atribuții numărându-se și inițierea procedurii de revocare a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile prevăzute de Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată.

La art. 54 alin. (4) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, sunt enumerate situațiile în care încetează, calitatea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, printre care și cea de revocare din funcție. Articolul 55 din același act normativ reglementează situațiile în care intervine revocarea din funcția de membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii, respectiv inițiatorii acestei proceduri, iar potrivit alineatului (4), “membrii aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii sunt revocați și la cererea majorității adunărilor generale de la nivelul instanțelor sau parchetelor pe care le reprezintă, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor încredințate prin alegerea ca membru al Consiliului. În cadrul adunărilor generale, decizia se ia cu votul a două treimi din numărul judecătorilor sau procurorilor.”

De asemenea, la alineatele 7-9 se menționează cine poate iniția procedura de revocare și realizează centralizarea rezultatelor votului în cazul în care revocarea se solicită în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor încredințate prin alegerea ca membru al Consiliului, precum și termenul în care Plenul Consiliului Superior al Magistraturii dispune revocarea din funcție a membrului ales, astfel:

(7) Procedura de revocare poate fi declanșată de orice adunare generală de la nivelul instanțelor sau parchetelor pe care le reprezintă membrul Consiliului Superior al Magistraturii a cărui revocare se cere, precum și de organizațiile profesionale ale judecătorilor și procurorilor.

(8) Centralizarea rezultatelor votului se realizează de adunarea generală care a inițiat procedura sau de prima adunare generală sesizată de organizațiile profesionale ale judecătorilor și procurorilor.

(9) În termen de 15 zile de la înregistrarea sesizării semnate și motivate de reprezentanții adunărilor generale prevăzute la alin. (4), Plenul Consiliului Superior al

Magistraturii dispune revocarea din funcție a membrului ales. Dispozițiile art. 57 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

Cazurile în care intervine încetarea calității de membru al Consiliului sunt redate în art. 38 alin. (1) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, iar condițiile în care intervine revocarea în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor încredințate prin alegerea ca membru al Consiliului sunt menționate în art.40 alin. (4) și (7) din același act normativ, astfel: „Judecătorii și procurorii aleși membri ai Consiliului pot fi revocați la cererea majorității adunărilor generale de la nivelul instanțelor sau parchetelor pe care le reprezintă, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor încredințate prin alegerea ca membru al Consiliului. În cadrul adunărilor generale hotărârea se ia cu votul a două treimi din numărul judecătorilor sau procurorilor care funcționează la instanțele sau, după caz, la parchetele în care se organizează adunările generale”, iar „Procedura de revocare poate fi declanșată de oricare adunare generală de la nivelul instanțelor sau parchetelor, pe care le reprezintă membrul Consiliului a cărui revocare se cere”.

Dispoziții referitoare la procedura de declanșare a revocării unui membru al Consiliului Superior al Magistraturii se regăsesc și în cuprinsul dispozițiilor art.19 lit. g) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, care prevăd că „Adunarea generală a judecătorilor inițiază, dacă este cazul, procedura de revocare a judecătorilor aleși în Consiliul Superior al Magistraturii, în condițiile prevăzute de lege”. Adunarea generală a judecătorilor este convocată potrivit art. 20 alin. (1)-(3) din Regulament de președintele instanței, iar în lipsa acestuia, de vicepreședinte, la solicitarea a cel puțin unei treimi din numărul judecătorilor care o compun și de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii sau de colegiul de conducere al instanței. Conform alin. (4) și (5) ale art. 20 din Regulament, „(...) la alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, adunările generale sunt convocate de colegiile de conducere ale curților de apel sau, după caz, de colegiile de conducere ale tribunalelor, iar în procedura de revocare a membrilor aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii, adunările generale se convoacă potrivit alin. (2) - (4), care se aplică în mod corespunzător”.

Potrivit art. 20 alin. (8) și (10) din același act normativ, „(...) Adunarea generală a judecătorilor este legal constituită în prezența majorității judecătorilor, iar în cazul revocării membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, hotărârea de revocare se adoptă cu votul a două treimi din numărul judecătorilor. În ceea ce privește convocarea și prezidarea adunării generale a judecătorilor curții de apel, articolul 10 alin. (1) lit. l) din Regulament prevede că “președintele curții de apel, convoacă, anual sau ori de câte ori este necesar, adunarea generală a judecătorilor curții de apel și adunarea generală a judecătorilor din circumscripția acesteia, pe care le prezidează.” De asemenea, dispoziții cu privire la declanșarea procedurii de revocare a unui membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii, se regăsesc și în cuprinsul dispozițiilor art. 40 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 326/2005, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, în cuprinsul art. 40 alin. (4) se prevede că „Judecătorii și procurorii aleși membri ai Consiliului pot fi revocați la cererea majorității adunărilor generale de la nivelul instanțelor sau parchetelor pe care le reprezintă, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor încredințate prin alegerea ca membru al Consiliului. În cadrul adunărilor generale hotărârea se ia cu votul a două treimi din numărul judecătorilor sau procurorilor care funcționează la instanțele sau, după caz, la parchetele în care se organizează adunările generale. Procedura de revocare poate fi declanșată de orice adunare generală de la nivelul instanțelor sau parchetelor, pe care le reprezintă membrul Consiliului a cărui revocare se cere (alin.7). Dispozițiile referitoare la organizarea adunărilor generale și procedura de votare, prevăzute de Regulamentul privind procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, se aplică în mod corespunzător și adunărilor generale organizate, în condițiile legii, pentru revocarea membrilor aleși ai Consiliului (alin.9).

Față de solicitarea formulată de președintele desemnat al Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, Plenul reține următoarele:

În calitatea sa fundamentală de garant al independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii apără corpul magistraților împotriva actelor de natură să aducă atingere independenței, imparțialității sau reputației profesionale a acestora.

Potrivit art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, Consiliul Superior al Magistraturii apără judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea.

Dreptul la reputație figurează printre drepturile garantate de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ca element esențial al dreptului la respectarea vieții private. Reputația profesională este o consecință a integrității profesionale și morale de care trebuie să dea dovadă fiecare judecător, aceasta aflându-se în strânsă legătură cu independența, imparțialitatea și integritatea pe care trebuie să le manifeste fiecare judecător în exercitarea profesiei. Reputația profesională conferă magistratului credibilitate și siguranță în exercitarea profesiei, autoritate în exprimarea opiniilor, cu precădere a celor profesionale și totodată, reprezintă părerea pe care magistratul o creează în conștiința colectivă despre modul în care își exercită profesia.

Justiția, în statul de drept, este socotită o putere pe lângă celelalte puteri ale statului (art. 21 și art. 124 din Constituția României). Pentru aceasta este necesar să existe anumite garanții față de celelalte puteri ale statului, pentru a se evita politizarea și pentru a crea independența și imparțialitatea magistratului.

Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de art. 124 alin. (3) din Constituție, art. 3 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de art. 3 alin. (2) din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

Articolul 1 pct. 4 din Constituția României consacră expres principiul separației și echilibrului puterilor legislative, executive și judecătorească. Potrivit acestui principiu raporturile dintre legislativ, executiv și puterea judecătorească sunt condiționate de respectarea principiului independenței magistraților și supunerii lor numai legii, prevăzut de art. 123 din Constituție.

De asemenea, potrivit art. 2 alin. (4) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, orice

persoană, organizație, autoritate sau instituție este datorare să respecte independența judecătorilor.

În raportul Singhvi către Comisia drepturilor omului a ONU din 1987 (pct. 75), se precizează că „principiile independenței și imparțialității sunt pietrele de fundament ale motivării și legitimității funcției judiciare în orice stat”.

În „Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului”, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a O.N.U. (pct.1) se prevede că „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte”.

Recomandarea (94) 12 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, adoptată la 13 octombrie 1994, dorind să promoveze independența sistemului judiciar, a elaborat mai multe reguli cu valoare de principiu. Una dintre acestea vizează obligația statelor de a lua toate măsurile necesare pentru a respecta, promova și proteja independența judecătorilor. Documentul prevede că sensul de „independența judecătorilor” nu se referă exclusiv la judecători, ci acoperă sistemul judiciar în întregime. Conținutul acestui principiu constă, între altele, și în obligația organelor executivului și legislativului „să se abțină de la adoptarea oricăror măsuri care ar putea submina independența judecătorilor”. Pe lângă toate acestea, se precizează în document „că nu ar trebui să fie permis grupurilor de presiune să submineze independența sistemului judiciar”.

Art. 10 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului consacră libertatea de exprimare, arătând că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare și că acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Acest drept nu este însă unul absolut, fiind susceptibil de anumite restrângeri, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva unor valori pe care statul le poate în mod legitim apăra, cum ar fi autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) și (6) din Constituția României, „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile însă, libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”.

De asemenea, dreptul la liberă exprimare, prevăzut de art. 30 din Constituție nu poate fi exercitat cu încălcarea principiului independenței judecătorului și supunerii lui numai legii, astfel cum este statuat prin dispozițiile art. 124 din Constituție și art. 2 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată.

Odată consacrată libertatea de exprimare în general, referindu-ne la mass-media – dat fiind obiectul lucrării de față – revine obligația fiecărei legislații în parte de a statua asupra rolului pe care mass-media îl are în societatea respectivă, în concret, de a crea, pe de o parte, cadrul legal de exprimare, iar pe de altă parte, de a integra această activitate aspirațiilor socio-culturale și nu numai ale societății în ansamblul ei.

Asupra acestui ultim aspect, prin Rezoluția 1003 (1993) privind etica jurnalistică, art. 1 stabilește că suplimentar la drepturile și obligațiile juridice stabilite de către normele juridice respective, presa mai are o responsabilitate etică față de cetățeni și societate, care trebuie accentuată la momentul actual, când informarea și comunicarea joacă un rol major în formarea atitudinii personale a cetățenilor și dezvoltarea societății și a vieții democratice.

De aceea, s-a arătat că printre principiile de bază al eticii jurnalismului se află și condiția ca difuzarea știrilor să fie bazată pe adevăr, asigurată prin mijloace adecvate de verificare și demonstrare și pe imparțialitate în prezentare, descriere și narare (art. 4).

Tot astfel, Codul deontologic al ziaristului adoptat de Clubul Român de Presă, impune ziaristului obligația de a da publicității numai informațiile de a căror veridicitate este sigur, după ce în prealabil le-a verificat, precum și interdicția de a prezenta opiniile sale drept fapte, știrea de presă trebuind să fie exactă, obiectivă și să nu conțină păreri personale.

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza „Braford contra Danemarcei” a decis că „interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior aceluia de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”. În cauza „Pager și Oberschlick contra Austriei” s-a statuat că „activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept”.

Plenul va analiza, în acest context, și articolul de presă, în legătură cu demersul inițiat de președintele Curții de Apel Cluj în activitatea desfășurată ca urmare a declanșării procedurii de revocare a unui membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii, pentru a aprecia dacă este necesar să intervină și să apere reputația profesională a judecătorului.

Prin conținutul său concret, articolul de presă supus analizei prezintă în mod tendențios date inexacte, unele nerealiste, respectiv faptul că președintele Curții de Apel Cluj prin intermediul mesajului transmis prin e-mail celorlalte curți de apel de a transmite procesele-verbale întocmite ca urmare a convocării adunărilor generale sau un extras de pe acestea, a procedat la „instigarea” acestora de a falsifica conținutul acestora.

În realitate, conform Regulamentului de organizare interioară a instanțelor, cu ocazia desfășurării ședințelor de colegiu sau a adunărilor generale se întocmește atât un proces - verbal în care se menționează în detaliu modul de desfășurare a respectivei ședințe, precum și aspectele dezbătute, cât și o hotărâre care cuprinde, în ansamblul ei doar dispozițiile esențiale cu privire la rezultatul voturilor referitoare la punctele inserate în ordinea de zi.

Plenul apreciază că în articol sunt inserate opinii personale, elemente subiective ce nu au valoarea unor fapte probatorii care ar trebui să ofere o imagine reală asupra faptului supus dezbaterii publice. În același sens poate fi apreciată și comparația relatată în cuprinsul articolului, în senul că structura hotărârilor adunărilor generale ar trebui să îndeplinească aceleași condiții de formă și fond cu cele prevăzute de dispozițiile legale privitoare la hotărârile judecătorești.

Mesajul președintelui Curții de Apel Cluj adresat celorlalte curți de apel, de a transmite copii de pe procesele-verbale întocmite cu ocazia desfășurărilor adunărilor generale ce s-au desfășurat pentru votarea revocării doamnei judecător Alina Nicoleta Ghica sau un extras din acestea a avut drept finalitate doar colectarea unei documentații cât mai complete, în vederea centralizării voturilor, conform procedurii prevăzute de art.55 alin.8 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

În considerarea celor reținute, afirmația referitoare la faptul că prin solicitarea transmisă, președintele Curții de Apel Cluj ar fi „instigat” la săvârșirea unui fals din partea celorlalte instanțe nu este una obiectivă, fiind de altfel de natură a crea suspiciuni cu privire la independența, imparțialitatea și integritatea pe care trebuie să le manifeste fiecare judecător în exercitarea profesiei.

Dat fiind faptul că independența unui judecător are o dublă natură, instituțională și funcțională, afirmațiile cuprinse în articolul de presă sunt de o gravitate deosebită, deoarece induc opiniei publice mari suspiciuni cu privire la independența și imparțialitatea sistemului judiciar, fiind de natură a afecta autoritatea și prestigiul justiției, precum și reputația profesională a judecătorilor, cu consecința scăderea încrederii cetățenilor în sistemul judiciar.

În acest sens, în jurisprudența Curții Europene de Justiție se apreciază în mod constant că un rol important în asigurarea independenței și imparțialității judecătorului îl au și aparențele (cauzele Findlay versus Regatul Unit, 25.09.1997, Mc Gonnell versus Regatul Unit, 08.02.2000), astfel încât afirmațiile formulate sub diferite modalități trebuie să elimine orice suspiciune privind afectarea independenței judecătorilor.

Astfel, din analiza afirmațiilor cuprinse în materialul de presă prin raportare la situația de fapt expusă și la legislația aplicabilă în materie, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că articolul de presă publicat în ziarul România Liberă a avut ca scop imediat discreditarea modului de funcționare a sistemului judiciar în ansamblul său, iar ca scop mediat - discreditarea, din punct de vedere profesional și moral, a domnului judecător Valentin Mitea, președintele Curții de Apel Cluj, precum și denaturarea realității de fapt prin modul de formulare a materialului de presă, fapt ce a condus la

întreținerea și accentuarea sentimentului de neîncredere a opiniei publice în actul de justiție.

Având în vedere situația de fapt reținută, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că prin afirmațiile formulate în cuprinsul articolului de presă, „Lupta din CSM. Președintele Curții de Apel instigă la fals?” din publicația „România Liberă” s-a adus atingere credibilității justiției, prin prezentarea publică a unor suspiciuni cu privire la independența și imparțialitatea magistraților, atât sub aspect instituțional, ca sistem judiciar, cât și funcțional, la nivel individual, motiv pentru care va admite cererea și va dispune emiterea unui comunicat de presă.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

## **PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE**

**Art.1** - Admiterea cererii de apărare a independenței sistemului judiciar, ca urmare a unor serii de afirmații cuprinse într-un articol de presă cu privire la procedura declanșată pentru revocarea unui judecător din funcția de membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii.

**Art.2** - Emiterea unui comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

**Art.3** - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare și Biroului de informare publică și relații cu mass-media.

Dată în București, la data de 21 martie 2013

**Președinte,**

**Procuror Oana Andrea SCHMIDT-HĂINEALĂ**